

Advent 2. vasárnapja

Iz 11,1-10

„Együtt legelészik majd a borjú s az oroszlán...”

Vessző kél majd Izáj törzsökéből, hajtás sarjad gyökeréből. Az Úr lelke nyugszik rajta: a bölcsesség és az értelem lelke; a tanács és az erősség lelke; a tudás és az Úr félelmének lelke, s az Úr félelmében telik öröme. Nem aszerint ítél majd, amit a szem lát, s nem aszerint ítélkezik, amit a fül hall, hanem igazságot szolgáltat az alacsony sorúaknak, és méltányos ítéletet hoz a föld szegényeinek. Szája vesszejével megveri az erőszakost, s ajka leheletével megöli a gonoszt. Az igazságosság lesz derekán az öv, s a hűség csípőjén a kötő. Akkor majd együtt lakik a farkas a báránnyal, és a párdúc együtt tanyázik a gödölyével. Együtt legelészik majd a borjú s az oroszlán, egy kis gyerek is elterelgetheti őket. Barátságban él a tehén a medvével, a kicsinyeik is együtt pihennek; és szalmát eszik az oroszlán, akárcsak az ökör. A csecsemő nyugodtan játszodozhat a viperafészeknél, s az áspiskígyó üregébe is bedughatja a kezét az anyatejtől elválasztott kisgyerek. Sehoh nem ártanak, s nem pusztítanak az én szent hegyemen. Mert a föld úgy tele lesz az Úr ismeretével, mint ahogy betöltik a vizek a tengert. Azon a napon az Izáj gyökeréből támadt sarj zászlóként áll majd a népek előtt. Keresni fogják a pogány nemzetek, és dicsőséges lesz a nyugvóhelye.

Ez a messiási prófécia Izajás működésének utolsó korszakából való, és eredetileg a szír-efraimita háború (Kr. e. 734–732) konfliktusába belebonyolódott Hiszkija (Kr. e. 716–687) királyra vonatkozott. A messiás király ideát rajzolja meg, aki csak a távoli jövőben érkezik el, és mindenekelőtt igazságos bíró lesz, méltányos ítéletekkel helyre állítja az igazságot a földön, nemcsak a gazdagoknak, hanem az alacsony sorsúaknak is. Ugyanakkor a felvázolt messiás királynak bölcsességi vonatkozása is van, hiszen az ajka leheletével elsöpri a gonoszt. Ez mi mást jelentene, mint hogy úgy tudja képviselni az igazságot a bíróságon, hogy a gonoszság nem tud győzedelmeskedni. Ez a kép leginkább egy új Salamon királyra illik.

A messiási idő leírása a 7.v-sel kezdődik: a béke korszakában a természetes ellentétek, tehén-medve, oroszlán-ökör kibékülésének lehetünk tanúi. Az összebékülés csúcsaként a vipera és a kisgyerek békésen élnek egymás mellett. A messiási korban a béke abból származik,

hogy a föld tele van az „Úr ismeretével” (9. v.). Ez a leírás leginkább a Teremtés könyvében található édenkert visszatérését idézi. A helyes vallási ismeret itt nem csupán teológiai ismeretet és helyes messiási fel-fogást jelent, hanem helyes életvitelt is, aminek ez az egyetemes béke a következménye. A földi, az emberek és népek közötti véres ellentétek alapvető okát a Biblia korábban is a bűn miatt megsérült isteni rend megzavarásában látta. Ezt az okot csak a helyes Isten ismeret és az Isten törvényeinek tiszteletben tartása tudja megszüntetni.

Az újszövetségi szerzők közül Pál a római levélben (11,30 k.) utal erre a szövegre, amikor a pogány és a zsidó keresztények összebékítésén fáradozik. Hasonló látomásokkal találkozhatunk a Jelenések könyvében, ahol a mennyei harmónia helyre áll. Alexanriai Cyrill (Kr. u. 376–444) Jézus Krisztust tekinti Jesse leszármazottjának. Sőt Jeromos (Kr. u. 347–420) is Jesse ágából származtatja a Boldogságos Szűz Máriát. Jusztin Mártír (†160 k.) Jézust Jákob csillagának tekinti. Tertullianus (160?–220) szerint, a bölcsesség és a tanács lelke Jézusra szállt le. Nagy Szent Leó (440–461) pápa pedig erről a szövegről kijelenti, hogy sokszor és sokféle módon szerette az isteni jóság az emberiséget és kegyelmét túláradóan adta nekik, de az idők végén (vö. 1Pt 1,20) jóságának túláradó kegyelme Krisztusban jelent meg.

Izajás próféta reménye óriási volt a nemzeti katasztrófa idején, hiszen a legnagyobb igazságtalanságok láttán, az ártatlan gyermekek megölésének idején, a szír-efraimita háború cselszövései közben, a politikai kétszínűség korszakában mert vizionálni az ellentétek összebéküléséről, a világbékéről. Sőt, ebben a zsidók ellen folytatott vallásháborúban a vallások összebéküléséről is szól. A zsidó vallás prófétái nem tudták megteremteni saját korukban a vallási és politikai békét, de ébren tudták tartani az emberekben a reményt, hogy van lehetőség egy ilyen állapot megteremtésére. Természetesen csak Isten segítségével. Ezt a reményt erősítette meg Jézus születése és szilárdította meg a megváltása. A keresztényeknek őrizni kell a próféták optimizmusát, és a keresztény egyháznak minden lehetőségét ki kell használni az emberek közötti békés korszak eljövetele sürgetésére.